

POSTANOWIENIE

Dnia 23 maja 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 23 maja 2018 r.,
sprawy **T.W.**,
skazanego z art. 280 § 1 k.k. i in.
kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w C.
z dnia 3 października 2017 r., sygn. akt VII Ka [...] /17,
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Z.
z dnia 28 kwietnia 2017 r., sygn. akt II K [...] /16,

p o s t a n o w i ł:

- 1) oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2) zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adwokata M.P., Kancelaria Adwokacka w C., kwotę 442,80 (czterysta czterdzieści dwa i 80/100) zł, zawierającą 23% VAT, za sporządzenie i wniesienie kasacji z urzędu;**
- 3) zwolnić skazanego od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego i poniesionymi w jego toku wydatkami obciążyć Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Z. z dnia 28 kwietnia 2017 r., sygn. akt II K [...] /16, T.W. został uznany za winnego dziewięciu czynów zakwalifikowanych, jako występki z art. 280 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1, art. 193 k.k., art. 245 k.k., art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 275 § 1 k.k. w zw.

z art. 11 § 2 k.k. i art. 64 § 1 k.k., art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., art. 279 w zw. z art. 64 § 1 k.k., art. 275 § 1 k.k. oraz wykroczenie z art. 124 § 1 k.w., za które wymierzona została kara 30 dni aresztu, zaś za pozostałe występki orzeczona kara łączna w rozmiarze 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, na poczet której dokonano stosownych zaliczeń okresu faktycznego pozbawienia wolności oskarżonego; zasądzono koszty obrony z urzędu świadczonej na rzecz oskarżonego oraz rozstrzygnięto w przedmiocie kosztów sądowych.

Apelację od tego wyroku wniósł obrońca oskarżonego zaskarżając go w całości. Podniósł zarzuty obrazy przepisów postępowania – art. 7 w zw. z art. 410 k.p.k., art. 410 w zw. z art. 7 k.p.k., błędów w ustaleniach faktycznych oraz rażącej niewspółmierności kary łącznej domagając się zmiany zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie kar jednostkowych oraz kary łącznej w dolnych granicach ustawowego zagrożenia lub uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w C. z dnia 3 października 2017 r., sygn. akt VII Ka [...] /17, zaskarżony wyrok został zmieniony w odniesieniu do oskarżonego T.W. w ten sposób, że uchylone zostało orzeczenie o karze łącznej i stosownych na jej poczet zaliczeniach; uchylono skazanie za czyn z art. 193 k.k. i umorzono na podstawie art. 17 § 1 pkt 11 k.p.k. w tym zakresie postępowanie karne wobec oskarżonego; uzupełniono opis czynów z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. poprzez przyjęcie, że dopuszczając się ich oskarżony działał wspólnie i w porozumieniu z innymi ustalonymi osobami; wymierzona została nowa kara łączna w rozmiarze 4 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności, na poczet której dokonano stosownych zaliczeń okresu rzeczywistego pozbawienia wolności oskarżonego, zreasumowanych następnie postanowieniem Sądu Okręgowego w C. z dnia 17 października 2017 r., sygn. akt VII Ka [...] /17; w pozostałej części orzeczenie pierwszoinstancyjne zostało utrzymane w mocy; rozstrzygnięto w nim nadto o kosztach obrony z urzędu oraz kosztach sądowych.

Od tego wyroku kasację wywiódł obrońca skazanego podnosząc:

1. „rażące naruszenie prawa procesowego mające istotny wpływ na treść wyroku, a mianowicie art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. przez nierozważenie wszystkich zarzutów wskazanych w apelacji i przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów w rozumieniu art. 7 k.p.k., a w konsekwencji przyjęcie, że oskarżony dopuścił się zarzucanych mu czynów, opierając się wyłącznie na zeznaniach złożonych przez świadków, które są ze sobą wewnętrźnie sprzeczne i nie znajdują uzasadnienia w wyjaśnieniach złożonych przez oskarżonego jak również w pozostałym materialne dowodowym, przejawiające się m.in. w następujący sposób:

- a) błędne zaaprobowanie i przyjęcie za rzeczową i wnikliwą ocenę materiału dowodowego dokonaną przez Sąd I instancji w tym oparcie się na zeznaniach świadków: R.K., E.M., A.N., W.D., pomimo, że zeznania tych świadków w przeważającej części stanowią dowody pochodne, a nadto znacząco różnią się pomiędzy sobą w zakresie relacjonowanych przez świadków okoliczności istotnych z punktu widzenia zarzutów postawionych oskarżonemu;
- b) bezzasadne powielenie przez sąd odwoławczy rażąco sprzecznej z zasadami prawidłowego rozumowania, dokonanej przez sąd *meriti*, oceny dowodów z zeznań świadków P.M. i M.A., jako wiarygodnych, w zakresie w jakim z zeznań tych wynika, iż oskarżony groził pokrzywdzonej popełnieniem przestępstw na jej szkodę w sytuacji, gdy nie znajdują one potwierdzenia w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, a świadkowie w sposób konsekwentny starali się obciążać oskarżonego, podając niejednokrotnie okoliczności, które później się nie potwierdziły;
- c) przyznanie przymiotu wiarygodności i mocy dowodowej zeznaniom pokrzywdzonej P.M. i E.M., pomimo iż zeznania te są wewnętrźnie sprzeczne, niekonsekwentne oraz mają na celu bezpodstawne obciążenie oskarżonego odpowiedzialnością za czyn, którego nie dokonał;
- d) niezasadne uznanie przez sąd odwoławczy, w ślad za sądem I instancji, za niewiarygodne twierdzeń oskarżonego, iż pokrzywdzeni manipulują faktami celem skierowania przeciwko niemu odpowiedzialności karnej, zwłaszcza, iż świadkowie P.M. i M.A. nie ukrywali uprzedniej znajomości z oskarżonym i negatywnego stosunku do niego;

2. rażące naruszenie prawa procesowego mające istotny wpływ na treść wyroku, a mianowicie naruszenie normy art. 457 § 3 k.p.k. przez sporządzenie uzasadnienia przez sąd II instancji nie spełniającego kryteriów, o których w tym przepisie mowa tj. niepodanie przez Sąd odwoławczy argumentów uzasadniających jego aprobatę dla orzeczenia Sądu I instancji i skoncentrowanie swojej uwagi na ekspanowaniu tych fragmentów zeznań pokrzywdzonych, w których obciążali oni oskarżonego udziałem w przypisanych mu przestępstwach, marginalizując charakterystyczną zmienność relacji pokrzywdzonych i występujące w nich liczne sprzeczności oraz nieuzasadnienie dlaczego tak istotna ewolucja zeznań świadków, w szczególności: P.M., M.A., R.K., E.M. nie miała wpływu na ocenę tych fragmentów relacji świadków, które posłużyły do rekonstrukcji stanu faktycznego.”

W konsekwencji Autor kasacji wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie skazanego od popełnienia zarzucanych mu czynów ewentualnie o uchylenie wyroków Sądów obu instancji oraz przekazanie sprawy skazanego T.W. do ponownego rozpoznania.

Prokurator w pisemnej odpowiedzi na kasację zawniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Przedstawione pisemnie przez prokuratora stanowisko co do oczywistej bezzasadności kasacji zasługiwało na aprobatę. Przy niestwierdzeniu podstaw określonych w art. 536 k.p.k. podlegała ona zatem oddaleniu na podstawie art. 535 § 3 k.p.k.

Postępowanie kasacyjne ma na celu eliminację najpoważniejszych prawnych wad orzeczenia (art. 523 § 1 k.p.k.) i jego rolą nie jest weryfikacja ustaleń faktycznych w zakresie sprawstwa czynionych co do zasady przez Sąd I instancji. Taki zakres przedmiotowy determinuje treść zarówno powyższego przepisu jak też art. 519 k.p.k. *in principio* stanowiącego, że zaskarżeniu w trybie kasacji podlega jedynie prawomocny wyrok sądu odwoławczego. Oczywiście miał rację Autor kasacji o tyle, że jeżeli kontrola instancyjna okaże się być nierzetelna wówczas uchybienia, których dopuścił się Sąd I instancji, także w sferze sposobu rekonstrukcji inkryminowanych zdarzeń, mogą przeniknąć do postępowania drugoinstancyjnego. By zaistniała z tego powodu wadliwość wydanego w tym

postępowaniu orzeczenia wykazać wnoszący nadzwyczajny środek zaskarżenia musi powołać się na okoliczności podniesione już w apelacji, lecz nie tylko. Zobowiązany jest przede wszystkim zobrazować, w czym konkretnie przejawiało się uchybienie Sądu odwoławczego, który nie zakwestionował, a powinien był to uczynić, oceny materiału dowodowego dającej asumpt do uznania skazanego za winnego zarzucanych mu czynów lub też jaki podniesiony apelacyjnie zakres nie znalazł się w polu zainteresowań instancyjnej kontroli będąc pominiętym. Z tej powinności Autor kasacji w najmniejszym stopniu się nie wywiązał koncentrując się jedynie na czysto polemicznej kontestacji dokonanej w postępowaniu pierwszoinstancyjnym oceny dowodów. Odmienne zapatrywania na tę ocenę, do których sprowadzony został nadzwyczajny środek zaskarżenia, były dalece niewystarczające dla wykazania zasadności zarzutów naruszenia przepisów określających standardy postępowania odwoławczego (art. 433 § 2 i art. 457 § 3 k.p.k.), a co więcej dowodziły już *prima facie* bezzasadności kasacji w stopniu oczywistym.

Nie znajduje uzasadnienia zarzut nieuprawnionej akceptacji dokonanej przez Sąd *a quo* oceny dowodów z takiego li tylko powodu, że zeznania niektórych świadków nie były jednorodne. Ten fakt w odniesieniu do P.M. czy R.K. został przecież dostrzeżony i stosownie do wymagań art. 7 k.p.k. wnikliwie oceniony przez Sąd I instancji (str. 9-13). Odniósł się do niego rzetelnie również i Sąd odwoławczy, przedstawiając powody pełnego zaaprobowania tej oceny, co niewątpliwie stanowiło realizację powinności wynikającej z brzmienia powyższych przepisów. Ponowne zatem wskazywanie w kasacji na to, że „P.M. wprost stwierdziła, że jej zeznania nie były zgodne z prawdą, a były złożone pod namową M.A.” stanowi jedynie powielenie argumentacji apelacyjnej, mające na celu zainicjowanie ponownej instancyjnej oceny dowodów, czemu – jak wskazano na wstępie – postępowanie kasacyjne służyć nie może. Co istotne, Skarżący akcentując niestabilność relacji ww. świadka nie wspomniał już jednak o tym, że składając zeznania przed sądem P.M. fakty kluczowe potwierdziła, zaprzeczając jedynie temu, że była świadkiem rozboju na szkodę E.M. Z taką samą uwagą ocenione zostały zeznania R.K., który zmienił depozycje przez sądem. Stanowisko zaprezentowane w tym zakresie było logiczne i przekonujące, a zarzuty apelacji

tego dotyczące skutecznie zdezurowane. Dowodem wnikiwości kwestionowanej przez Obrońcę skazanego kontroli była zmiana opisów czynów zawartych w pkt 6 i 7 wyroku, potrzeba której wywodzona była w apelacji *nota bene* z tego samego materiału dowodowego. Twierdzenie o zignorowaniu podnoszonych apelacyjnie uwag w zakresie oceny powyższych dowodów było w świetle powyższego zarzutem kompletnie chybionym.

Podsumowując, szczegółowe odnoszenie się do kwestionowanych kolejno ustaleń w zakresie poszczególnych przypisanych skazanemu czynów było zbędne, z tego powodu, że wykraczałoby ono poza zakres kontroli kasacyjnej prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie (art. 519 k.p.k.) i stanowiło dublowanie postępowania odwoławczego, do czego Sąd kasacyjny - związany koniecznością badania jedynie zarzutów określonych w art. 523 § 1 k.p.k., a w zakresie szerszym do jedynie do badania podstaw wymienionych w art. 536 k.p.k. – nie jest uprawniony. Wystarczającą pozostawała zatem konstatacja, że Sąd *ad quem* dokonał weryfikacji wszystkich podniesionych apelacyjnie kwestii nie naruszając – wbrew twierdzeniu Skarżącego – ustawowych standardów przeprowadzonej kontroli. Rzucającym się natomiast już na pierwszy rzut oka celem Autora kasacji była niewątpliwie polemika z oceną dowodów, w większości zaaprobowaną przez Sąd II instancji, w tym zwłaszcza kwestionowaniem oparcia ustaleń faktycznych na relacjach M.A. i wybranych zeznaniach P.M. oraz R.K. W sytuacji jednak, gdy nie zostało wykazane apelacyjnie, że doszło w tym zakresie do uchybień w sferze podlegającej regułom swobodnego uznania sędziowskiego, wskazaniom wiedzy i doświadczenia życiowego, a kontrola odwoławcza okazała się być prawidłowa, tego rodzaju zarzuty kasacyjnie musiały zostać uznane za bezzasadne w stopniu określonym w art. 535 § 3 k.p.k.

Kierując się wyrażonymi powyżej zapatrywaniem Sąd Najwyższy orzekł jak w dyspozytywnej części postanowienia.

Zgodnie z brzmieniem art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 oraz art. 637a k.p.k. skazany został zwolniony od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.

Na podstawie art. 29 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (Dz.U. z 2017 r., poz. 2368 t.j.) oraz § 4 ust. 3 i § 17 ust. 3 pkt 1

rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2016 r., poz.1714), orzeczono o kosztach obrony z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

ał